

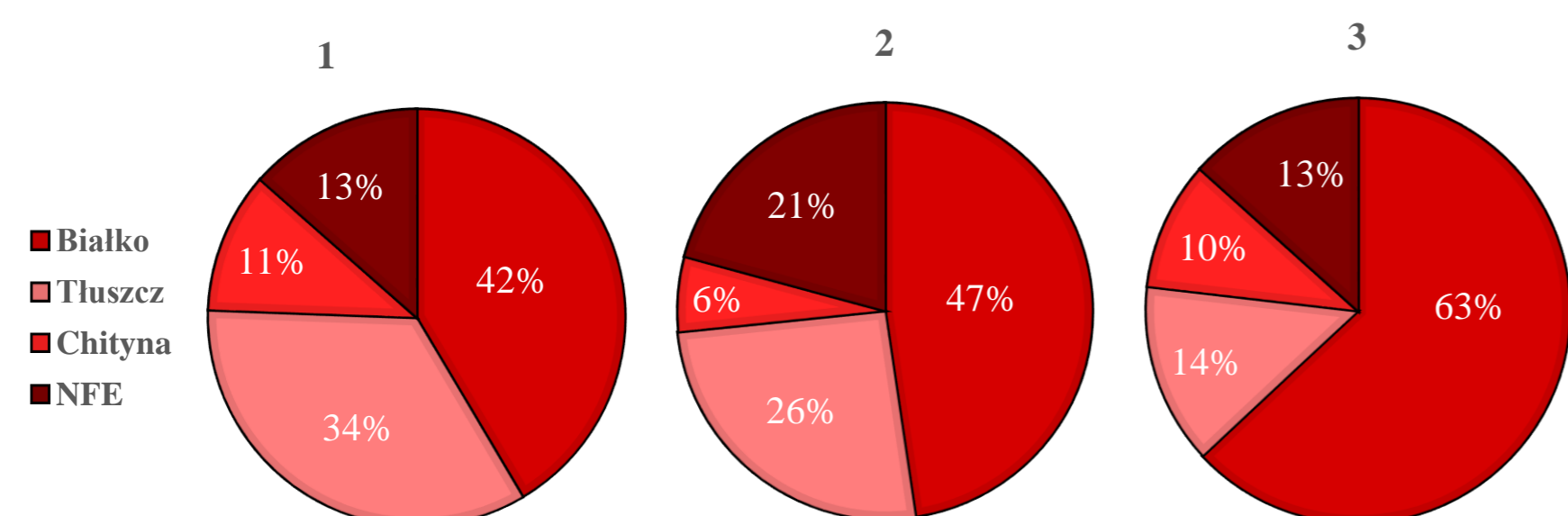
OWADY JADALNE – ŻYWNOSĆ PRZYSZŁOŚCI EDIBLE INSECTS - THE FOOD OF THE FUTURE

Aleksandra J. Smorowska, Anna K. Żołnierczyk
Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

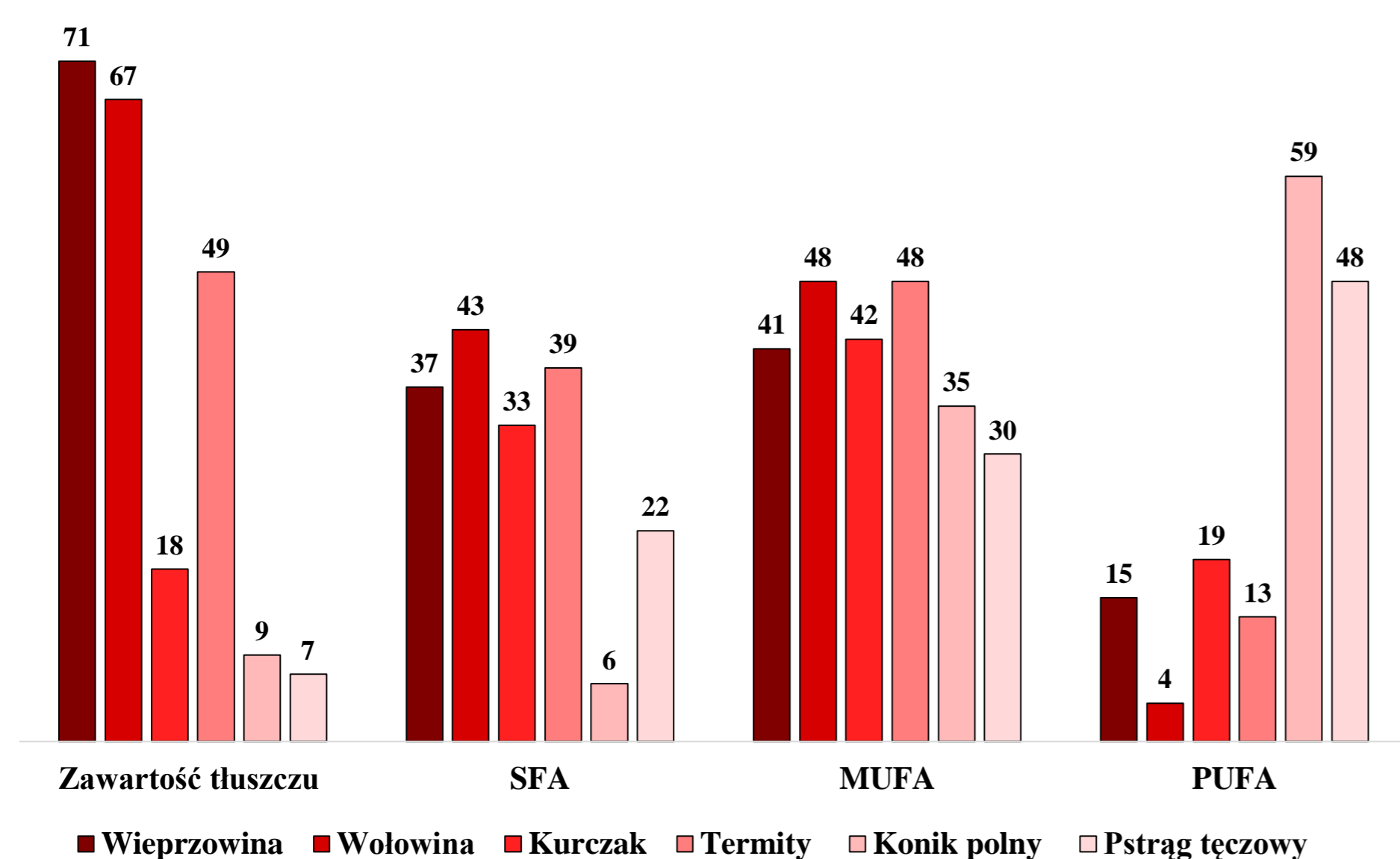
OWADY JADALNE

Wraz ze wzrostem liczby ludności na świecie wzrosło zainteresowanie spożywaniem owadów jadalnych. Obecnie owady konsumowane są w ponad 100 krajach, w największej ilości w Meksyku, Tajlandii, Chinach i Indiach. Do najczęściej spożywanych gatunków owadów jadalnych należą chrząszcze, gąsienice, pszczoły, osy, mrówki, koniki polne, szarańcze jak i wiele innych. Owady mogą być spożywane w różnych stadiach rozwoju od jaja po poczwarki, larwy czy postać dorosłą.

Wartość odżywcza owadów jadalnych jest bardzo zróżnicowana, zależy od gatunku, sposobu hodowli, karmienia, stadium rozwoju jak i od zastosowanej metody przygotowania i przetwarzania przed spożyciem. Większość jadalnych owadów zapewnia wystarczającą ilość energii i białka w diecie człowieka, a także zaspokajają zapotrzebowanie na wszystkie niezbędne aminokwasy. Owady charakteryzują się również wysoką zawartością jedno- i wielonienasyconych kwasów tłuszczowych, dzięki czemu mogą być uznawane za lepsze źródło energii niż mięsa tradycyjnie spożywane, m.in. wołowe czy wieprzowe, które w swoim składzie zawierają w większości jednonienasycone kwasy tłuszczowe. Owady jadalne są dobrym źródłem składników mineralnych, m.in. fosforu, magnezu, manganu, miedzi, seleniu, a także według licznych danych literaturowych zawierają więcej wapnia, cynku i żelaza niż kurczak, wołowina czy wieprzowina. Owady jadalne bogate są również w witaminy takie jak ryboflawina, biotyna, kwas pantotenowy czy kwas foliowy^[1,2,3,4].

Rys. 1. Średnia zawartość składników pokarmowych [%] (w przeliczeniu na suchą masę) grup owadów jadalnych należących do tego samego rzędu (1 - chrząszcze, pędraki; 2 - mrówki, pszczoły; 3 - świerszcze, koniki polne, szarańcza). NFE (nitrogen-free extract) - frakcja zawierająca cukry, skrobię oraz niewielkie ilości innych składników [4].

Rys. 3. Średnia zawartość głównych grup kwasów tłuszczowych, % (SFA - nasycone kwasy tłuszczowe, MUFA - jednonienasycone kwasy tłuszczowe, PUFA - wielonienasycone kwasy tłuszczowe) w mięsie wieprzowym, wołowym, kurczaku, termitach, koniku polnym oraz pstrągu tęczowym [4,7].

Rys. 3. Zawartość białka w wybranych rodzajach mięs i w owadach [%] [6,8].

PODSUMOWANIE

- Zawartość składników odżywczych w owadach jadalnych zależy od przynależności gatunkowej.
- Świerszcze, koniki polne, szarańcza charakteryzują się wyższą zawartością chityny niż pozostałe owady porównywane na Rys.1.
- Białko stanowi główny składnik odżywczy w owadach jadalnych.
- Mąka ze świerszczy jak i liofilizowane mączniki zawierają więcej białka niż tradycyjnie spożywane produkty zwierzęce.
- Profil kwasów tłuszczowych owadów jadalnych składa się głównie z jednonienasyconych (MUFA) i wielonienasyconych kwasów tłuszczowych (PUFA).
- Profil kwasów tłuszczowych owadów jadalnych jest zbliżony do profilu drobiu jak i ryb.

LITERATURA

- Baiano A. 2020. Edible insects: An overview on nutritional characteristics, safety, farming, production technologies, regulatory framework, and socio-economic and ethical implications. *Trendy Food Sci. Technol.* 100, 35-50
- Kouřimská L., Adámková A. 2016. Nutritional and sensory quality of edible insects. *NFS Journal*, 4, 22-26.
- Mishyna M., Chen J., Benjamin O. 2020. Sensory attributes of edible insects and insect-based foods – Future outlooks for enhancing consumer appeal. *Trendy Food Sci. Technol.* 95, 141-148.
- Rumpold B.A., Schluter O.K. 2013. Nutritional composition and safety aspects of edible insects. *Molecular Nutrition & Food Research*, 57, 802-823.
- Xiaoming C., Ying F., Hong Z. Review of the nutritive value of edible insects. *Edible insects and other invertebrates in Australia: future prospects. Proceedings of a Workshop on Asia-Pacific Resources and their Potential for Development, Bangkok, 19–21 February 2010*, 85-92.
- Batkowska J., Brodacki A., Grodzicki T. 2011. Skład chemiczny oraz profil kwasów tłuszczowych mięsa indyczek rzeźnych utrzymywanych systemem ekstensywnym. 1, 39-51
- Paoletti M.G. Ecological implications of minilivestock. *Potential of insects, rodents, frogs and snails*, Science Publishers, New Hampshire 2005.
- <https://www.wur.nl/en/Research-Results/Chair-groups/Plant-Sciences/Laboratory-of-Entomology/Edible-insects/Worldwide-species-list.html>, dostęp 10.09.2020.